

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ปัจฉยการภาคปฏิบัติ

ก่อนจ้งหัน

พระเราเปลี่ยนหน้ามาใหม่เรื่อย ๆ นะ เปลี่ยนเข้ามา ตั้งใจมาศึกษาดูให้ดี ตาดู ตาละสำคัญมากนะ หู สองอันนี้สำคัญ ให้นำไปใช้พิจารณา มาศึกษาต้องศึกษาจริง ๆ ธรรมพระพุทธรเจ้าเป็นธรรมที่เลิศเลอ เรื่อยมาแบบส้วมแบบถ่าน มาทำลายศาสนาไม่ได้ นะ ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติให้ดี ออกไปแล้วให้มีความชุ่มเย็นจากครูจากอาจารย์ที่ได้ปฏิบัติด้วยความสนใจ แล้วขยายธรรมออกไปเป็นประโยชน์แก่โลก อย่างนี้จึงเรียกว่า ถูกต้องกับการมาศึกษาอบรม

มาแล้วเอาเป็นชื่อเป็นนามไปอวดกินนี้มีเยอะนะ เวลานี้ลูกศิษย์หลวงตาบ้วนนี้เต็มบ้านเต็มเมือง ใครก็ออกหน้าว่าเป็นลูกศิษย์หลวงตาบ้วน ไม่ทราบว่าหลวงตาบ้วนเป็นยังงัย และเจ้าของเป็นยังงัยก็ไม่รู้ ออกไปขายกินนะ กิเลสมันคอยสวมรอย ครูบาอาจารย์องค์ไหนที่ปรากฏชื่อลือนามเข้าไปแอบไปแฝง ออกไปแล้วแสดงฤทธิ์เดช ไปแบบเทวทัตนั้นละ ดีไม่ดีต่อสู้อุญก็ยังมี เทวทัตเป็นอย่างนั้นต่อสู้อุญ แต่ยังมีเทวทัตรู้โทษของตัวเองถวายนองกรรไกรต่อพระพุทธรเจ้า ได้เห็นโทษเห็นภัยสุดขีดสุดแดนแต่แก้ไขไม่ได้แล้ว คือสายเกินไป แล้วก็ขอถวายนองกรรไกรเป็นพุทธรูปบูชา

คุณสมบัติอันสิ้นพันที่ตอบแทนก็คือ หลังจากตกนรกมาก็ก็ปีก็กลับ ผ่านพ้นขึ้นมาจากกรรมอันนี้แล้วก็จะได้เป็นพระปัจเจกพุทธรเจ้า ชื่ออัญญสิริสาระ จากนี้ก็ถึงอนันตกาลหลุดพ้นไปได้ เรื่อยมาแบบแบบเทวทัตในเบื้องต้น เป็นแบบไหนก็ไม่ควรเป็นละ ความดีนั้นอยู่กับทุกคน จะให้ดีเลิศอย่างไรก็ได้จากเรา ให้พากันศึกษาอบรมดี ๆ ทุกสิ่งทุกอย่าง ตานั้นละสำคัญ ดูอะไรดูด้วยความพิจารณา สติปัญญาอย่าห่างจากตัว ถ้าสติปัญญาห่างจากตัวแล้วอะไรก็เลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปหมด ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติด้วยดี

มาศึกษากับครูบาอาจารย์ ให้ได้ธรรมได้ธรรมไปใช้เป็นประโยชน์แก่บ้านแก่เมือง หลังจากเป็นประโยชน์แก่เราในอับแรกแล้วนะ ตั้งใจปฏิบัติ มรรค ผล นิพพาน อยู่กับสติกับปัญญา มีหลักธรรมวินัยเป็นรั้วกันไว้อย่างดีทีเดียว ให้เดินตามหลักพระวินัย อย่าข้ามอย่าเกิน และให้เดินตามธรรม ทางท่านสอนว่ายังงัย ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา นี้คือทางก้าวเดินของพระธรรมเพื่อมรรค ผล นิพพาน ให้พากันตั้งใจ มรรค ผล นิพพานอยู่กับ

ศาสดา ศาสดา คือธรรมวินัยสอนไว้เรียบร้อยแล้ว ไม่เคลื่อนจากนี้จะเจอศาสดาอย่างแท้จริงนะ ถ้าเคลื่อนจากนี้แล้วใครจะเก่งเท่าฟ้าเท่าแผ่นดิน มันก็เป็นฟ้าเป็นแผ่นดินไปหมด มันไม่ได้เก่งนะ พวกมันจำให้ดี

เราอยู่ด้วยกันให้ระวังเรื่องจิตมันจะกระทบกระเทือนกัน พอมันแยบออกไปในทางไม่ดีให้ตีเข้ามาหาตัวเองซึ่งมาศึกษา จะไปว่าคนนั้นไม่ดี คนนี้ไม่ดี นั่นเปิดทางให้ความชั่วมันออกแล้ว ยกโทษยกกรรม ไปที่ไหนไม่มีใครดี หาแต่ดูโทษดูกรรมคนอื่น โทษของตัวยิ่งกว่าภูเขานั้นไม่ดู นี่ส่วนมากกิเลสจะทำอย่างนั้น จะเป็นอย่างนั้น ลากสัตว์โลกลากเราไปอย่างนั้นนะ ให้ดูตัวเรา สติดูที่นี้ก่อนอื่น ดูที่อื่นไม่เป็นประโยชน์อะไรแหละ ถ้าไม่ดูตนเองก่อนนะ พวกมันตั้งใจ ข้อวัตรปฏิบัติอย่าให้บกพร่องนะ บกพร่องข้อวัตรปฏิบัติก็คือความบกพร่องในตัวของเรา เห็นนอกเป็นของไม่จำเป็น เห็นในเป็นของจำเป็นกว่า ในก็ไม่จำเป็น ถ้างงในจำเป็นอะไรจำเป็นหมดรอบตัวของเรา นี่ละสำคัญอยู่ตรงนี้นะ ให้พร

หลังจ้งหัน

เมื่อวานนี้ไปไหนจำไม่ได้ เตี้ยวนี่เป็นอย่างนั้นแหละ เช่นอย่างไปเมื่อวานนี้ วันนี้ระลึกไม่ได้นะ หดเข้ามา ๆ ความจำหดเข้ามา ๆ มีแต่เรื่องสังขาร คือเรื่องสังขารมันปรุงของมันอยู่ธรรมดา สังขารคือความคิด ความคิดนึก ท่านเรียกว่าสังขารชั้น ความจำเรียกสัญญาชั้น สิ่งที่มีมันไม่เห็นลดลงในชั้นห้าก็คือสังขารชั้น มันปรุงของมันอยู่อย่างนั้นแหละ สังขารอันนี้มันปรุงของมันเรื่อย ๆ สังขารของปุถุชนนี้ปรุงด้วยอำนาจของกิเลส ผลักดันให้ปรุง อยากคิดอยากปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้ คือกิเลสที่อยู่ภายในจิตดันออกมาให้อยากคิด

ส่วนอื่นก็อยากรู้ อยากเห็น อยากอะไรเหมือนกัน แต่เรื่องสังขารนี้ไม่ทราบว่าจะอยากอะไรไม่อยากอะไร มันหากอยู่ลึก ๆ ของมัน ปรุงเรื่องนั้นคิดเรื่องนี้ อันนี้ดูมันไม่เห็นลดลงนะ รูปชั้นของเราก็มีเยอะ กำลังวังชาแข็งแรง กลับลดลง ๆ เวทนานี้รู้สึกจะค่อยเป็นไปของมัน มันก็แสดงของมันธรรมดาของมัน เวทนาความสุข ความทุกข์ เฉย ๆ ประจำชั้นสัญญาความจำนี้ดูว่าหดเข้ามา หดเข้ามาเห็นได้ชัด ความจำของเราที่มันยืดยาว หมายถึงทางไหนมันได้รอบจักรวาล แล้วมันค่อยหดเข้ามา เรียกสัญญา

สังขารความคิดความปรุง คิดได้ตลอดจนกระทั่งหลับ แต่สังขารของคนมีกิเลสคิดมีเครื่องบังคับให้คิด ไม่หยาบก็ละเอียดบังคับอยู่ในตัวให้คิด วิญญาณความรับทราบในทางตา หู จมูก ลิ้น กาย มันก็รับทราบของมัน แต่ที่เด่นในชั้นห้านี้คือ สังขารชั้น ดูมัน

ไม่ลดตัวของมัน เวลาที่มีกิเลส กิเลสก็ผลักดันให้มันหมุ่นมันคิดเรื่องของกิเลสไปเรื่อย ๆ ไม่มีสิ้นมีสุด เวลากิเลสสิ้นไปแล้วชั้นธันนี่ก็เป็นชั้นธันล่วน ๆ มันก็คิดของมัน หากไม่เป็นพิษ เป็นภัยกับเจ้าของ มันหากคิดยิบ ๆ แยะ ๆ เหมือนทางจิ้งเหลนขาด ไม่มีเจ้าของ

จิ้งเหลนเข้าใจไหม มันถูกกระทบอะไรจนทางมันขาด ตัวมันวิ่งเข้าป่าแล้ว ทางมัน ดูกดิก ๆ ที่มันขาด พากันเห็นไม่ใช่เหรอ นี่ละชั้นธันนี่ก็คิดอย่างนี้ มันดูกดิก ๆ ของมันอยู่ จัง ตัวมันวิ่งเข้าป่าแล้ว เช่นอย่างกิเลสนี้เข้าป่าไปแล้ว ตัวนี้มันคิด ได้แก่กิเลสพาไป พาทาง นี้ไป ตัวมันถูกฆ่าแล้วด้วยธรรมแล้วมันก็ตุ๊กตัก ๆ เราได้สังเกตดู เอ้ มันหากคิดของมันอยู่ จัง หากไม่ได้เป็นโทษเป็นกรรมอะไรแหละ มันหากคิดของมันยิบแยะ ๆ ถ้าว่าเป็นบาป เป็นกรรมมันก็ไม่ มี สังขารอันนี้ไม่มี มันหากคิดของมัน นี่หมายถึงว่ามีแต่ชั้นธันล่วน ๆ นะ

ถ้าชั้นธันนี่มีกิเลสอะไรเป็นกิเลสหมตรอบตัว เป็นเครื่องมือกิเลสจับใช้ตลอดเวลา ใช้ ทางหู ทางตา ทางอะไรได้หมดเลย เวลามันมีเจ้าของเป็นอย่างนั้น เวลาเจ้าของมันวิญ จักรวิญจวนให้พาเกิดพาตายดับลงไปแล้ว ยิ่งแต่ชั้นธัน ที่ว่าวาระสุดท้ายของชั้นธันนี่ก็วิ่งจนถึง ขีดมัน ร่างกายก็เป็นไปตามเดิมไม่มีอะไรบกพร่อง รูปชั้นธันนี่เห็นอยู่อย่างนี้แหละ เวทนา ชั้นธันสุข ทุกข์ เฉย ๆ ที่มีประจำชั้นธันห้ามันก็มีอยู่อย่างนี้ แต่ไม่เกี่ยวกับจิตเท่านั้นเอง เวทนา สัญญามันก็จำของมันไปตามเรื่อง อย่างว่ามันกุดตัวเข้ามา ตัวเข้ามาความจำ หดเข้ามา ๆ เหมือนว่ามันชรา แต่สังขารไม่ชรา มันหากยิบแยะ ๆ ดูกดิก ๆ ของมัน

วิญญาณความรับทราบก็รับทราบธรรมดา ไม่มีอะไรบกพร่องนะ ที่เห็นชัดกว่า เพื่อนก็สัญญาความจำ บกพร่องเข้ามา หดเข้ามา จะว่าไม่ยากจำหรือก็ไม่ใช่ มันหากเป็น ของมันธาตุชั้นธัน สัญญาชั้นธัน จำไม่จำมันก็ไปของมันอย่างนั้น สังขารมันปรุงของมันเรื่อย ๆ นี่ละที่ว่าเครื่องมือของกิเลส มันหากใช้ตลอดเวลาเลย กิเลสใช้ตลอดเวลา หมุ่นเป็นกิเลส ตั้งกัปตั้งกัลป์ก็หมุ่นอยู่อย่างนี้ ออกจากภพนี้ไปภพไหนกิเลสตัวหมุ่นอยู่ภายใน มันพาไป เกิดไปตาย ตัวนี้ละตัวพาเกิดพาตาย ตัว อวิชชาปจฺจยา สงฺขารานี้เวลามาแปลเราไม่ เรียงลำดับนะ พระพุทธเจ้าท่านแปลเรียงลำดับตามลวดลายของศาสตร์ที่เป็นสวากขาต ธรรม

ตรัสไว้ว่าอวิชชาปจฺจยา สงฺขารานี้ สังขารให้เกิดวิญญาณ นามรูป आयตนะไป เรื่อย ๆ ท่านว่าไปตามหลักของมันที่เกี่ยวข้องกัน บทเวลาเป็นเข้าจริง ๆ เราเอาอันนี้เลย อันนั้นท่านปรุงไว้เรียบร้อยแล้ว ทีนี้เราคอยล้างมือเปิบ ที่แรกก็ฟัดกันตัวนี้ก่อน ไม่ต้องไป พิจารณา อวิชชาปจฺจยา สงฺขารานี้ สงฺขารปจฺจยา วิญญาณ คอยดูอยู่ต้นนี้ กิ่งก้านจะ ออกไปจากนี้ อวิชชาปจฺจยา สงฺขารานี้ไปเรื่อย เวลาพิจารณาลงไป ๆ เอาอันนี้ขาดสะบั้น

ลงไปแล้ว ท่านจึงว่า อวิชชาขยเตว อเสสิราคณิโรธา ท่านบอกว่ามันดับ ที่นี้ดับไปตาม ๆ กันหมด เวลามันเป็นอันนี้แล้ว อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชชาปจฺจยา วิญญฺณํ อวิชชาปจฺจยา นามรูป ขึ้นแล้วเข้าใจไหมละ มันไม่ต่อนะ คืออะไร ๆ ก็ตาม อันนี้พาให้เกิดทั้งนั้นความหมาย อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชชาปจฺจยา วิญญฺณํ อวิชชาปจฺจยา นามรูปเรื่อย อวิชชา นี้ทั้งนั้น ๆ เลย เวลามันเอาได้แล้วนะ ที่นี้เวลาดับก็เหมือนกัน อวิชชาขยเตว อเสสิราคณิโรธา สงฺขารนโรธา สังฺขารดับ วิญญฺณดับ นิโรธา ๆ ลงนี้หมดเลย

เวลาเราไปวัด สมเด็จฯ ท่านมองหน้าเรา มองเราก็เฉย เพราะเราเอาความจริงมาพูด คือท่านไม่เคยได้ยิน พอไปนั่นปีบท่านเอาหนังสือพวกหมอเขาเขียน เขาบวชสามเดือนแล้วเขามาเขียนรูปเรื่องของอวิชชา ภาพของอวิชชา ก็น่าดูอยู่ ดูตามนี้ก็น่าดู แต่มันไม่น่าสนใจ มันน่าดูเฉย ๆ เขาทำก็ดีของเขา ท่านว่า นี่ดูซิอวิชชา ท่านว่านี่ มาเปิดให้ดูด้วย นี่ดูซิอวิชชา นี่หมอเขาเขียนรูปอวิชชาอะไรนี่ เอ๊ย กระผมไม่ดู อวิชชาในแบบไม่เหมือน อวิชชาในจิต ฆ่าอวิชชาในแบบไม่สำเร็จ ฆ่าอวิชชาในจิตสำเร็จ เราว่านี่นะ ท่านมองหน้าเราเลย อันนี้ใครเขียนก็ได้ แต่ไม่มีใครทำได้ ท่านมองหน้าเราเลย มองเราก็เฉย เหมือนไม่เห็นท่านมองเรานะ ความจริงมันรู้หมดแล้วนั้น ท่านสนใจ เรียกว่าท่านทั้งนั้นแหละเวลาเราแจงไป

อันนั้นท่านเขียนรูปเรื่องมันมาเฉย ๆ แต่วิธีแก้อะไรไปแก้อย่างนี้ตายทั้งเปล่า ๆ แก้อไม่ได้ เราว่านี่เลย ต้องแก้ในหลักใหญ่ของมัน คืออวิชชาปจฺจยา นี่ตัวนี้แก้ตรงนี้ จะเกิดจะดับ ที่ตรงนี้ ยึดที่ตรงนี้ ไม่ไปยึดอันนั้น ๆ นะ ตัวนี้พาให้เป็น เช่นต้นลำขึ้นแล้ว กิ่งก้านสาขามันก็ไปของมัน พอถอนรากของมันขึ้นแล้ว กิ่งก้านสาขามันดับพร้อมกันหมดเลย มันไม่ไปหาดับอันนั้นแล้วดับอันนี้มานะ มันดับพร้อมกันนั้นแหละ เราว่านี่เลย ท่านงเหมือนกันที่แรก เราพูดเราพูดแบบเฉยนะเรา ก็มันแนอยู่ในหัวใจนี้ ไม่ได้เอาลูป ๆ คล่า ๆ มาพูดนี่จะ คนหนึ่งวิ่งใส่ตำรับตำรา นี่มันไม่ได้ไปวิ่ง วิ่งใส่ตัวหัวมันเลย

นี่ละที่ว่า อวิชชาปจฺจยา เราพูดอย่างนี้ พวกปริยัติทั้งหลายเขาก็จะว่าแบบเดียวกัน ละ ทั้ง ๆ ที่เราก็เรียนมา ก็เรียนมาอย่างนั้น แต่เวลาปฏิบัติมันเป็นอย่างนี้ เราได้ทั้งสองอย่างมาพูด พออันนี้ดับพริบเท่านั้นไม่มีเหลือเลย พร้อมกันหมด อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญญฺณํ ...ว่าไปก็ตามเถอะ พริบเดียวพร้อมกันหมดเลย รากแก้วพรวดนี้ มันก็พร้อมกันหมด เข้าใจไหมละ ดับหมด ยุบยอบไปตาม ๆ กัน พร้อมกันในขณะนั้น นี่ละที่มันก่อภพก่อชาติให้สัตว์คือตัวนี้เอง เวลาไล่เข้ามา ๆ ที่แรกมันแผ่พังพานออกไป

เลี้ยงไปเรื่อยเหมือนแถววัลย์ อวิชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญญาณฺ แล้วเลี้ยงไปเรื่อยครอบจักรวาล มันออกจากร้านนี้คนเดียว

พอถอนพรวด เหมือนแถววัลย์มันจะเลี้ยงไปไหนก็ไปเถอะ ถอนพรวดขาดเรียกว่าดับไปตาม ๆ กันหมด เลี้ยงไปไหนก็ไป พอถอนรากนี้ออกเท่านั้นละก็ดับไปพร้อมกันหมด เข้าถึงตัวนี้ มันไล่เข้ามาเป็นลำดับลำดับ กว้างขอบเขตจักรวาลมันไปเป็นแถววัลย์เลี้ยงไปหมด อวิชาเป็นแถววัลย์เลี้ยงไปหมด แล้วก็ค่อยตีเข้ามา กุดตัวนเข้ามา ๆ เข้ามาเรื่อย ๆ ผู้ที่บำเพ็ญช้ำค่อยกุดตัวนเข้ามา ๆ จนกระทั่งมาถึงรากเหง้า ถ้าผู้ที่ว่าเร็วนี้ถอนรากที่เดียวปึงเลยทันที พร้อมกันหมดเลย ขิปฺปาภิญญา ทนฺธาภิญญา ต้องไล่กันไปเรื่อย ๆ มันต่างกันนะ

อย่างผู้สำเร็จพระอนาคาก็เหมือนกัน พระอนาคาที่สำเร็จขิปฺปาภิญญาพุ่งทีเดียวหมดเลย ถ้าทนฺธาภิญญา พออันนี้ขาดแล้วได้ระดับ ผีกซ้อมกันไปในอัตโนมัตติของมัน เป็นอย่างนั้นนะ คือตัวใหญ่มันออกหมดแล้ว ยังเหลือเขาเรียกอะโรพุดไม่ถูกนะ คือมันยังมีอะไรติด ๆ มัว ๆ หมอง ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ มันไม่ใช่ที่จะไปทำอย่างนั้นให้ภพชาติกำเริบกลับคืนมาเกิดอีกนะ ไม่เกิด เหมือนกันหมด แต่มันก็เป็นธรรมชาติมันที่จะต้องขัดต้องเกลายอยู่ในนั้น ละเอียดเข้าไป ๆ ก็เลื่อนขึ้นไป ๖๐-๗๐ เปอร์เซนต์ เหมือนว่าสอบได้ทีแรก อนาคามีสอบได้ ๕๐% มันหากเป็นเองในนั้น เป็นในเจ้าของรู้อย่างไม่ต้องไปถามใคร มันหากฝึกหากซ้อมอยู่ในนั้นละ จนกระทั่งหมดมันก็รู้อย่าง

ถ้า ขิปฺปาภิญญา ผิงเลย หมดเลย อย่างที่ว่าอวิหา อตฺปปา สุทฺตฺสา สุทฺตฺสี นี้เพื่อหลายชั้นของผู้บำเพ็ญ เมื่อรู้แล้วอยู่ในขั้นนี้ ๆ ๆ พวกขิปฺปาภิญญา ผิงอกนิชฺฐาเลยต่างกันนะ คำว่าบรรลุธรรม ผู้บรรลุอย่างรวดเร็วก็ผิง ไปนั้นละแต่ว่าเร็ว.ผิงเลย. ที่ช้ำก็ไปลำดับลำดับ จนกระทั่งถึงสุดอกนิชฺฐา นี้เป็นลำดับ ๆ พอถึงอวิชาดับพร้อมกันหมดเลย อวิชาไม่มีชั้น พริบเดียวหมดเลย แต่อันนี้เป็นไปตามลำดับของอุปนิสัยผู้ช้ำผู้เร็ว ผู้ที่เร็วก็ผิงทันทีเลย ผิงเลย ผู้ที่ช้ำกว่านั้นก็เร็วเป็นลำดับ ๆ ตั้งแต่อวิหา อตฺปปา สุทฺตฺสา สุทฺตฺสี ออกนิชฺฐาไปเรื่อย

มันเห็นอยู่ในใจก็ไม่ทราบจะไปถามใคร มันเป็นอยู่ในใจ ดังที่เคยพูดให้ฟัง อยู่ทางกระโหมโพนทอง มันเป็นไขเสียดแทงหัวอกอยู่ในนี้ มันจะตาย คืออยู่ในขั้นนี้เอง แนะ ไม่วิตกวิจารณ์ถึงเรื่องตาย เรื่องตายแต่ก่อนเราไม่ได้คิด มีแต่จะเอากิเลสให้ตาย ๆ ที่นี้กิเลสยังไม่ตาย เราเป็นโรคแบบเขาที่เขาเอามาเผาอย่างน้อยวันละสามศพ อย่างมากวันละแปดศพ เราไปกุสลาจนไม่ได้กลับที่พัก นั้นละเขาเรียกว่าไข้เจ็บช้ำดอก แต่เวลามาเป็นกับเราเอง

ขึ้นอยู่ในป่าช้า อ้อ มันเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างรวดเร็วเสียด้วยนะ ที่แรกยิบแย็บ ๆ เหมือน
 เสี้ยนเหมือนหนามแทง เอ๊ะ ทำไมเป็นอย่างนี้ เดี่ยวหนักเข้า ๆ เร็วเข้า ทีนี้เลยกลายเป็น
 เหมือนหอกเหมือนหลาวมันทิ่ม สวนกันอยู่ในนี้ อ้าว โรคอันนี้มันเข้ากับเราแล้วนี่ ยังไง
 กัน โรคที่เขาตายเขาเผากันอยู่นี่นะ มาเข้ากับเราแล้วนี่ เรามันก็จะตายแบบเขา

พอว่าจะตายแบบเขามันก็วิ่งถึงธรรม ที่อยู่ของจิตของธรรมละซี รีบบอกเขาเลย บอกว่าเรา
 เป็นแล้วโรคที่กำลังตายอยู่เวลานี้ อาตมาเป็นแล้วนะ เป็นเดี๋ยวนี้ เป็นอยู่ที่นั่นนี้ ให้อาตมา
 กลับที่พักเถอะอย่าให้อยู่เลย มันรวดเร็วมากนะ บอกตรง ๆ อย่างนี้ เขาก็รีบทันที โอ้ย ถ้า
 อย่างนั้นนิมนต์ท่านไป อย่าให้ท่านอยู่เลย เขาไม่มีเลยคำว่าหักว่าห้ามเรา ไม่มี เหมือนว่าไล่
 ให้ไปเลย เพราะเขาเห็นโทษของคนที่มาตายวันละ ๓ ศพเป็นอย่างน้อย วันละ ๘ ศพ มาก
 วันละ ๘ ศพ วันละ ๕-๖ ศพนี่ โอ้ย เป็นประจำ เรากุสลาจนไม่ได้กลับมาที่พัก เอ๊ ก็เรามา

ภาวนาทำไมจึงต้องมากุสลาทั้งวัน

ทีนี้เวลามันเข้าอันนี้แล้วมันก็สะท้อนถึงเรื่องความตายของเราซิ นี่หรือมันจะตายเร็ว ๆ นี้
 มันยังงั้น จิตของเรายังไม่ถึงที่สุดนี้ แน่มันก็รู้ ถ้าตายเดี๋ยวนี้ค้ำ แน่ ค้ำวันเดี๋ยวก็ไม่
 อยากรค้ำ ถ้ามันหมดสิ้นแล้วไปเมื่อไรไปเลย เราไม่เป็นห่วงเป็นใยกับเรื่องความเป็นความ
 ตาย เดี่ยวนี้ห่วง ยังไม่อยากรตาย เพราะยังไม่ถึงที่สุด นี่มันเอามาเป็นพยาน มันรู้ชัด ๆ
 ขนาดนั้นจะให้ว่ายังงั้น ไปถามใครวะ ถ้าตายเดี๋ยวนี้ค้ำ ยังไม่ถึง เมื่อยังไม่ถึงก็ยังไม่อยาก
 ตาย ให้ถึงเสียก่อน ถึงแล้วเมื่อไรได้เลยเราไม่ห่วงใยอะไร ห่วงแต่ที่ยังไม่ถึง มันจะค้ำ
 ค้ำที่ไหนไม่อยากรค้ำ ถ้าถึงที่สุดถึงนิพพานปิ้งแล้ว ไปเมื่อไรได้เลย มันก็มาวิตก
 พอไปถึงวัด มันวิตกแหละ ทีนี้ความวิตกวิจารณ์กับการพิจารณาทุกข์ทั้งหลายมันก็ไม่เต็ม
 เม็ดเต็มหน่วย จนกระทั่งถึงวาระแล้วธรรมก็เดือนขึ้นมา กระทบเลยนะไม่ใช่เดือน กระทบ
 อย่างแรงเลย อ้าว ท่านจะมากังวลอะไรกับเรื่องความเป็นความตาย ความเป็นความตาย
 มันก็เป็นอริยสัจ คือ ชาตปิ ทุกฺขา เป็นต้น มันก็อยู่กับท่าน นี่ท่านก็เคยพิจารณามาแล้ว ว่า
 งั้นนะ สมบูรณ์เต็มเต็มเหนียวมาแล้ว มันวิ่งถึงเวลาเรานั่งตลอดรุ่ง เอากันอย่างเต็มเหนียว
 ท่านจะมากังวลอะไรกับความเป็นความตายอีกล่ะ ท่านก็เคยพิจารณามาแล้วเรื่องเหล่านี้
 พอว่าอย่างนั้นจิตมันกลับปู้บเลยแล้วก็หมุนตัวเลย เลยไม่สนใจกับเรื่องเป็นเรื่องตาย
 เพราะมันได้พยานมาตั้งแต่ธรรมเดือนปิ้งขึ้นมาเลย ท่านก็เคยพิจารณามาแล้วเรื่องเหล่านี้
 ท่านสงสัยหาอะไร เท่านั้นแหละนะ นี่ละเห็นไหมธรรมเกิด นี่เรียกว่าธรรมเกิด ธรรมเดือน
 เรา เราล้งเลไม่อยากรตาย ยังเป็นกังวลกับเรื่องที่ยังจะตกค้ำ ๆ มันก็เลยรบกันอยู่อย่างนี้

กำลังของความเพียรมันก็ไม่หนักละซี

พอถูกระตุกกระทืบเข้าเท่านั้น เรื่องเหล่านี้ท่านเคยพิจารณามาแล้วหรือสัง ท่านมาวิตก
กังวลอะไรเรื่องความเป็นความตาย ว่าอย่างนั้นนะ พอว่าอย่างนั้นมันสะดุดใจก็ก็หมุ่นตัว
เลย ที่นี้หมุ่นใหญ่เลยนะ เรื่องสงสัยว่าตายไม่ตาย ห่วงใย ไม่มีเลย พัดกันลงตรงนั้น หอก
แหลมหลาวที่มันที่มอยู่นี้ พัดกันในนี้ ทุกขเวทนาไล่เบียดกันอยู่ในนี้ มันก็ถอนออก ๆ นั้น
เห็นไหมละ นี่ละแก้ด้วยธรรมโอสธ ถอนออก ๆ พิจารณาตามเข้า ๆ เพราะมันไม่มีอะไร
อดีตอนาคตที่ไหน มีแต่ปัจจุบันชดกันอยู่นั้น ความเป็นความตายในอดีตอนาคตไม่มี ที่นี้
จิตก็เบิกออก ๆ กว้างออก ๆ ตามต้นด้วยการพิจารณาทุกขเวทนา เพราะเราเคยพิจารณา
มาแล้วตั้งที่ธรรมท่านเตือนนั้นแหละ สิ่งนี้ท่านเคยมาแล้วไม่ใช่หรือ ท่านเคยมาแล้วนี่นะ
ท่านมากังวลอะไร พอว่าอย่างนั้นมันก็ย้อนกลับปู้ปันทึเลย ไล่ตุม ๆ เข้าเลย ที่นี้มันก็เบิก
ออก ๆ พวกแหลมพวกหลาวลดลง ๆ ที่เป็นเสี้ยนเป็นหนาม

มันรวดเร็วนะ สติปัญญาตามต้อนกัน เอาจนขาด พอขาดนี้โล่งหมดเลย นั้นเห็นปัจจุบัน
ที่นี้ไม่ตาย นั้น มันก็รู้อีกละที่นี้ไม่ตาย โล่ง กำหนดพิจารณาดูเวทนาตัวไหนที่มียิบ ๆ แยะ ๆ
ขึ้นมา ไม่มีเลย โล่งไปหมด หายในเวลานั้นเลย นั้นเห็นไหม ที่เขาตายกันอยู่นั้น อย่าง
รวดเร็ว ๆ ตายแบบนี้เอง ที่นี้เรามีธรรมโอสธแก้เข้าไป หายเลยในคืนวันนั่นเอง นี่มัน
ชัดเจนขนาดนั้นนะ แล้วจะไปถามใคร ธรรมพระพุทธเจ้าลงได้ประจักษ์ใจไม่ถามใคร
เรียกว่ามันค้ำ ถ้าสมมุติว่าตายเวลานั้นค้ำ เพราะฉะนั้นถึงไม่อยากตาย ไม่อยากค้ำ พุด
ให้มันตรง ๆ มันก็ไม่อยู่ในชั้นไหนละ ชั้นนั้นแหละ ถึงจะไม่มาเกิดอีกก็ตามแต่ก็ไม่อยากอยู่
มันก็รู้เสีย เป็นห่วงที่มันจะค้ำ ๆ

ที่จะห่วงความเป็นความตาย เป็นทุกข์เป็นลำบาก โอ้ย ไม่มี มีแต่ว่ามันจะค้ำ ค้ำวันหนึ่ง
คืนหนึ่งก็ไม่อยากค้ำ เพราะไม่ใช่ที่พักที่อยู่ ถ้าถึงที่แล้วไปเมื่อไรได้เลย ไล่ปิ้ง ๆ เลย พอ
อันนี้หายไปแล้วมันก็โล่งหมดเลย ไม่มีเลยทุกขเวทนาที่มันเป็นแหลมเป็นหลาวที่มันสวนกัน
รุนแรงมากนะ อยู่นี้โถ สลบไปเลยนะ หายใจแรงก็ได้ นี่เป็นชัดเจนแล้ว นี่ที่ว่ามันตาย
แล้วมันจะไปชั้นไหน ไม่มีใครบอกมันรู้เอง ชั้นไหนก็ไม่อยู่ พุดง่าย ๆ นอกจากนิพพาน
เท่านั้น ไม่อยู่ทั้งนั้น นี่ละมันถึงไม่อยากตาย มันจะค้ำตรงนี้ ๆ รู้ ที่นี้พอมันฝังเข้าไปแล้ว
เต็มเหนี่ยวของมันแล้ว ไม่มีอะไรข้องใจแล้ว อย่างอยู่หนองผือ เห็นไหม เนะ นี่วาระที่สอง
ถ่าย ๒๕ หน อาเจียน ๒ หน เวลามันอาเจียนนี้ เศษอาหาร มันก็ไม่มีอาหารอะไร มัน
อาเจียนอย่างรุนแรง เศษอาหารพุ่งติดผา มันแรง มันละอ่อนลงทันทีเลย หดพับเข้าไปมัน
จะไปเดี๋ยวนั้น ก็ไม่เห็นว่าจะไรนะ หือ จะไปเดี๋ยวนี้อะหรือ เอ้าไปก็ไป เนะ มันไม่เห็นว่าจะ
รอเสียก่อนนะ ไปก็ไป เท่านั้น มันไม่เห็นห่วงอะไรเลย เอ้า ไปก็ไป

เพราะมันหดเข้ามาหมดแล้ว ความรู้ทั้งหมด นี่จุดรวมของความรู้ ทางนี้ขึ้นมาอย่างรวดเร็ว เข้าพร้อมกัน มันหดเข้ามา ๆ วูปูปเข้ามาตรงนี้ ยังเหลือแต่ความรู้เท่านั้น ร่างกายนี้เป็น ท่อนไม้ท่อนฟืน ทุกขเวทนาดับหมดไม่มีอะไรเหลือเลยในร่างกายที่มันเป็นทุกอย่างสาหัส ถึงกับว่าจะไปเดี๋ยวนั้น ดับหมดเลย เพราะฉะนั้นจึงกล่าวพูด คนเราถ้ามีสติตั้งแล้ว เวลาจะ ตายนี้ทุกขเวทนาจะดับหมดนะ จิตจะเคลื่อนได้แล้ว ถ้าไม่มีสติล้มหรือตกเตียงไปมันก็ไม่รู้ เพราะสติไม่มีมีแต่ทุกขเวทนา นี่สติมี ถึงเวลามันจะไปจริง ๆ มันหดเข้าพริบ ๆ เลยลงไปอยู่

ในนั้น ยังเหลือแต่ความรู้ล้วน ๆ ไม่มีคำว่าเปลอ ไม่มี เป็นหลักธรรมชาติ

พอถึงนั้นแล้ว นั่นละเรียกว่า ๙๙% มันเข้าไปหมด ความรู้อะไรเข้ามาหมดแล้ว กายนี้ เหมือนท่อนไม้ท่อนฟืนไปหมด ตา หู จมูก ลิ้น กาย ดับหมดไม่มีอะไรเหลือ เหลือแต่ ความรู้อันเดียว ถึงขั้นที่ว่า หือ จะไปเดี๋ยวนี้เขียวหรือ เอ้าไปก็ไป นั้น ไม่เห็นห่วงใยอะไร เพราะสติก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง กำหนดเข้าไปรู้อันนั้น เลยไปเสริมกำลังกัน มันไม่ไปนะสติ จับเข้าไปตรงนั้น เอ้าไปก็ไป ตกลงสุดท้ายความรู้เลยกระจายออกมาอีกนะ ความรู้ที่ลงโน้น ขึ้นนี้ออกอย่างรวดเร็ว ร่างกายเราก้ ตา หู จมูก ลิ้น กายรับทราบละที่นี้ รับทราบ นี่ความรู้ นี้ออกไปก็รับทราบ ความรู้หดเข้ามาหมดแล้วความรับทราบไม่มี

คือความรู้มีอยู่ตามประสาทส่วนต่าง ๆ เวลาหดเข้ามาแล้วอันนี้ก็ไม่มีความหมาย เพราะ ความรู้ออกมาก็ออกมาประสาทส่วนต่าง ๆ ทัวร่างกายของเรา มันก็รู้หมดทัวร่างกาย หือไม่ ไปเหรอ ไม่ไปก็อยู่ชี่ มันไม่เห็นมีเรื่องอะไร นั่นมันถึงสองวาระนะ วาระนั้นห่วงไม่อยาก ตาย วาระนี้ หือจะไปเดี๋ยวนี้เขียวหรือ เอ้า ไปก็ไปชี่ แน่ะไม่เห็นมีอะไรเลย มันเป็นอย่าง นั้น นี่ละจิตฝึกให้ถึงที่สุดของมัน เรียนเรื่องขันธ วัฏวนของขันธนี้ตลอดทัวถึงไม่มีอะไร สงสัย มันก็จะไปวันกับอะไรละ นี่ละตัวพาให้เกิดให้ตาย คืออวิชชา ตายที่นั่นเกิดที่นี้อยู อย่างนั้น ไม่มีสิ้นมีสุด ภพน้อยภพใหญ่ตามแต่กรรมดีกรรมชั่วพาให้ไปเกิด เพราะกรรมดี กรรมชั่วติดอยู่กับจิตพาให้ไปเกิด พออวิชชาถอนพรวดออกไปแล้วหมด ท่านจึงเรียกว่า บุญญาปาปปหินบุคคล ผู้มีบุญและบาปอันละเอียดแล้ว บุญก็ดี บาปก็ดี เป็นสมมุติทั้งหมด ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ไม่ใช่สมมุติ นอกสมมุติไปแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่มีคำว่าบุญว่าบาปใน จิตดวงนั้น เพราะไม่มีสมมุติ

เวลามันถึงที่ของมัน หมดแล้วสมมุติโดยประการทั้งปวง สิ่งที่จะพาหมุนให้เกิดให้ตายขาด สะบั้นไปหมดแล้ว มันก็รู้อยู่ในจิตนั้น แล้วจะไปถามใคร สนุทธิภูริโก นี่เองคำว่ารู้อยู่ในจิตก็ สนุทธิภูริโก ที่พระพุทธเจ้าประกาศไว้แล้ว จะรู้ด้วยตนเองของผู้ปฏิบัติ พอปั๊บเข้าไปนั้นแล้ว จะไปถามพระพุทธเจ้าหาอะไร มันก็ชัดเจนเรียบร้อยแล้ว เป็นอย่างนั้นนะ

สด ๆ ร้อน ๆ นะพุทธศาสนา ธรรมของพระพุทธเจ้าเรา ไม่มีคำว่าใกล้ว่าไกล ว่าอดีตอนาคต ไม่มีที่ไหน อยู่ที่ใจ มรรคผลนิพพานอยู่ที่ใจ คำว่ามรรคผลนิพพานก็คือธรรมดั่งที่พูดเมื่อก่อนจ้งหัน ธรรมก็ดี วินัยก็ดี นั่นคือองค์ศาสนา ให้ปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย แล้วมรรคผลนิพพานจะอยู่ที่ตรงนั้น ไม่อยู่ที่ไหนนะ ธรรมก็เช่นอย่าง สติธรรม ปัญญา ธรรม วิริยธรรม ความ پاکความเพียร ชั้นติธรรม ความอดความทน เหล่านี้เป็นธรรมหนุนเข้าไป สติก็ดูใจ ปัญญาพิจารณาแก้ไขใจ วิริยะ พากเพียรแก้ไข พากเพียรอดอดอน อดทน ถึงทุกซัยกาล่าบาก็ทน ทนเพื่อการอดอดอนเป็นธรรม ก็หมุนไปในนั้น ๆ แล้วนิพพานจะ

อยู่ที่ไหน ไปหาที่ไหนนิพพาน

ธรรมอันนี้เบิกกว้างออก ๆ สิ่งที่มีมันปิดนิพพานก็อยู่ในนั้น เปิดหมดแล้วมันก็เห็น ก็เท่า นั้นเองนิพพานจะอยู่ที่ไหน สด ๆ ร้อน ๆ เรื่องมรรคผลนิพพาน บาปบุญสด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกันหมด ไม่ได้เป็นไปตามกิเลสหลอกโลกให้หลงไปตามทุกวันนี้ละ หากเป็นมาเรื่อย ๆ มีแต่กิเลสหลอกทั้งนั้น กิเลสมันไม่เอาความจริงมาพูด บอกแล้ว เอาแต่ความจอมปลอมมาหลอกทั้งนั้น ๆ ความจริงกิเลสหาไม่ได้ ธรรมนี้มีแต่ความจริงไม่มีคำว่า หลอก จริงตลอดไปเลย เพราะฉะนั้นจึงให้ปฏิบัติตามธรรม ถ้าปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธเจ้าแล้ว จะผ่านได้เป็นลำดับลำดับ ถ้าปฏิบัติตามกิเลส หลงตามกิเลสแล้วจมไปเรื่อย ๆ ไม่มีต้นมีปลายละ ไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ หมุนไปหมุนมาอยู่อย่างนี้ ทีนี้เวลาผ่านพ้นไปหมดแล้ว โลกธาตุนี้พูดให้มันเต็มยศ ให้มันเต็มศัพท์เต็มแสงเต็มตามความจริง ไม่ได้พูดหยาบพูดโลน ไม่ได้พูดแบบดูถูกเหยียดหยามหรือย้ายอะไรแหละ เอาความจริงมาพูด เหมือนกับว่านี่กองมูตรกองคุณ นี่คือทองคำ แล้วเวลาถามคน นี่คืออะไร นี่คือกองมูตรกองคุณ นี่คืออะไร นี่คือทองคำ อะไรดีกว่ากันแม้เด็กอมมือก็รู้ใช้ไหม นี่กองมูตรกองคุณ นี่ทองคำก็รู้ นั่น นี่ละธรรมที่ได้ผ่านไปหมดแล้วเหมือนทองคำ ทองคำอันนี้ไม่มีความรู้ ทองคำอันนั้นเป็นธรรมธาตุ จำไปหมด รู้หมด เข้าใจไหมละ ต่างกัน แล้วดู

โลกธาตุเหมือนส้วมเหมือนถ่าน ฟังให้ชัดเจน มันเป็นอย่างนี้แหละ

พวกเราที่พวกหนอน ปีนป่ายอยู่ในส้วมในถ่าน เต็มอยู่ในนั้น เพลินอยู่ในนั้น ทีนี้ธรรมดู แล้วคำว่าธรรมนี้ ก็เคยอยู่ในส้วมในถ่านมาด้วยกันก็กัปกัปกัลป์แล้วใช้ไหมละ เคยเป็นมาอย่างนี้ก็กัปกัปกัลป์แล้ว มันไม่เห็นมันก็เป็นอย่างนี้ด้วยกัน แต่เวลามันผ่านขึ้นมาได้แล้ว มันก็กลับมาเห็นเรื่องของตัวเอง เรื่องของตัวเองกับเรื่องของสัตว์โลกมันก็อยู่ด้วยกัน ใช้ไหมละ โอโฮ นั่น เป็นอย่างนั้นละ พระพุทธเจ้าทรงท้อพระทัย จำขึ้นมาแล้วไม่ได้

เหมือนอะไร ไม่ได้คาดได้หมาย ใครได้คิดไว้เมื่อไรธรรมชาตินี้ เมื่อเปิดออกแล้วเป็นหลักธรรมชาติ มันเห็นเองอย่างนั้น จะตำหนิไม่ตำหนิมันก็เห็นเป็นอย่างนั้นตามความจริง

พระพุทธเจ้าที่ท้อพระทัยก็คือว่าสอนสัตว์โลกนี้ คือมองดูที่ไหนเหมือนว่าจะไม่มีรายได้อะไรไปด้วย ยอมรับไปเลย ก็มีแต่ร้ายมองลงไปก็เห็นแต่มันปีนอยู่กองมูตรกองคูด้วยกัน พวกหนอนเข้าใจหรือ กิมีชาติ ท่านว่ากิมีชาติ พวกหนอนคือสัตว์โลก มันปีนอยู่ในส้วมในถ่าน คือสมมุตินิยม อันนั้นดีอันนี้ดี มันปีนของมันอยู่อย่างนั้นเข้าใจหรือเปล่านั้นมันไม่ใช่เป็นกองมูตรกองคูจริง ๆ อันนี้ข้อเทียบเฉย ๆ คืออันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดี นั่นละเหมือนกองมูตรกองคู ไ้หนอนมันก็คือพวกเราปีนนั้นปีนนี้ จะเอาอย่างนั้นจะให้ได้อย่างนี้ เข้าใจไหมล่ะ แล้วปีนเป็นบ้า ผู้ที่ท่านดูพวกเราปีนเป็นบ้าอยู่ในกองมูตรกองคูคือสิ่งนี้ สิ่งนี้ อันนั้นไม่ดีอันนี้ไม่ดี มันน่าสลดสังเวช แล้วดึงขึ้นไปมันไม่ยอมไปซิ สู้มันไม่ได้เข้าใจไหม นั่น เข้าใจแล้วหรือที่ว่าเทียบกับกองมูตรกองคู คือวัตถุทุกสิ่งทุกอย่าง ในแดนโลกธาตุนี้เหมือนกองมูตรกองคู หนอนคือพวกสัตว์ทั้งหลาย มันปีนมันยีนดียีนร้ายอยู่กับอันนี้ ปีนกันไปปีนกันมา มันไม่สนใจจะไปไหนมันติดอยู่ที่นี่เข้าใจหรือ ท่านผู้ผ่านไป แล้วท่านมาเห็นซิ เข้าใจแล้วนะ

นี่ละที่ว่าพูดหยาบโลน มันไม่ได้หยาบ เข้าใจไหม เทียบกันอย่างนี้ เรื่องของสัตว์โลกเป็นอย่างนั้น เรื่องธรรมเป็นอย่างนั้น ท่านจึงเรียกว่า ธรรมธาตุ เวลามันเป็นของมันอยู่นี้มันปีนอยู่อย่างนี้ไม่ว่าท่านว่าเรา แม้พระพุทธเจ้าก็เคยเป็นมาแล้วก็กัปกัปกัลป์ ก่อนที่จะมาปรารถนาพุทธภูมิก็เป็นแล้ว ปรารถนามันก็ยังเป็นอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งพันปีบนี้เห็นสภาพของพระองค์เอง อย่างที่ว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ทรงระลึกชาติได้คือ ระลึกชาติของพระองค์ย้อนหลังไปนานเท่าไรก็กัปกัปกัลป์ ทะลุปรุโปร่งไปหมด โอ้โห ชาตินี้เราเป็นมาอย่างนั้น ๆ ๆ สลดสังเวชในชาติของพระองค์เอง แล้วที่นี้สัตว์โลกจะจะเป็นเหมือนเราไหม พิจารณาเรื่องสัตว์โลก จตุปปาตญาณ พอพิจารณาเท่านั้น อู้ฮู้ ยิ่งยั่วเยี้ยยิ่งกว่าเรา เราเป็นรายเดียว อันนี้ทั่วโลกธาตุ มากกว่าเราขนาดไหน มันก็เป็นอย่างเดียวกันนี้หมด นั่นละเรื่องราว

จึงได้เอาทั้ง ๒ นี้มาประมวล ว่าทั้ง ๒ ทั้งเราและโลกทั่ว ๆ ไปที่พากันมาเกิด แก่ เจ็บ ตาย ปีนป่ายกันอยู่อย่างนี้นั้น เป็นมาจากอะไร อะไรเป็นสาเหตุ จึงได้พิจารณาย้อนไป ปฏิจจสมุปบาท ปัจจยการ เข้ามาหา อวิชชา จึงได้เห็น อวิชชาปัจจุยา สงขาราร เรื่อยจนกระทั่ง อวิชชาขยเตวว ดับ ๆ พรึบเลยตรงนี้ อันนี้เป็นสาเหตุ พิจารณาไปตรงนี้ ได้ตัวนี้ แล้วถอนพรวดขึ้นมาหมด เพราะไม่มีอะไรเหลือ นั่นแหละท่านจึงมาสอนโลก ที่นี้สอนโลก

ใครจะไปตามได้ละ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วจึงท้อพระทัยนั่นเอง โอ๊ย จะสอนไปอะไรเป็นอย่างนี้แล้ว มันก็เป็นอย่างนั้น อย่าว่าใครก็ตามเถอะ ถ้างงได้เป็นแล้วมันเป็นเหมือนกัน ตามสัตตามส่วนของพระพุทธรูปและสาวกผู้รู้ตามเห็นตาม แต่เป็นนี้เป็นแบบเดียวกัน ท้อใจ พอจ้าขึ้นมา โอ๊ย จะไปสอนใคร นั่น เมื่อมีสายทางอยู่ สาวกชาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วคือสายทางเดินเพื่อความพ้นทุกข์ เมื่อพิจารณาตามนี้ใครก้าวเดินตามนี้ มันจะใกล้จะไกลไม่พ้นที่จะไปได้ถึงได้ นั่น เอ้า ๆ ไปได้ อย่างนี้ละ จึงว่า โอ้ ได้ นั่น สอนสัตว์โลก สาวกชาตธรรม มีอยู่ไปได้ มันจะไกลขนาดไหนมีทางอยู่ไปได้ นั่น ไม่สุดวิสัย นี่แหละที่มีพระทัยสอนโลกนะ เป็นอย่างนั้น

คิดดูซิเราตัวเท่าหนูมันยังเป็น ไม่ได้โอ้ได้อวดนะ มันเป็นก็บอกว่าเป็น ใครมาบอกให้เป็นอย่างนี้ มันก็เป็นของมันเอง เวลามันจ้าขึ้นมาแล้ว โอ๊ย อ่อนใจ ท้อใจ จะสอนใคร เมื่อมันเป็นอย่างนี้แล้ว จะไปสอนใครให้เขารู้ได้เห็นได้ สอนคนไหนเขาก็จะว่าบ้าไปหมด นั่น สุดท้ายก็ โอ๊ย อยู่ไปกินไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้นพอแล้ว เวลาเห็นที่แรกมันเป็นอย่างนั้น ท้อใจไม่อยากจะสอน คือสั่งสอนเขาแทนที่จะจุดลากเขาไปได้ กลับเขายังมาปิดมือเราออก มาจุดทำไมกองมูตรกองคูของข้า มันดีกว่าของเธอขนาดไหนวะ เท่านั้นพอ จึง โอ๊ย สอนไปทำไม อยู่ไปกินไปวันหนึ่งพอ นั่น เห็นไหมละเพียงตัวเท่าหนูมันเป็น มันเป็นมาแล้วก็พูดละซี

ต่อจากนั้นมีธรรมอันหนึ่งผุดขึ้นมากระตุกอย่างแรงทีเดียว เห็นว่าจะปล่อยอะไรจะไม่เอาอะไรแล้วนี่ จึงกระตุกแรง คิดว่าอย่างนั้นแหละ ก็เมื่อสิ่งเหล่านี้ว่าสุดวิสัยของสัตว์โลกที่จะรู้ได้เห็นได้แล้ว เราเป็นเทวดามาจากไหนถึงรู้ได้เห็นได้ เรารู้ได้เพราะเหตุใด เห็นได้เพราะเหตุใด เหตุก็คือสายทางมา เรามาถึงที่นี่แล้วเราถือว่าสุดวิสัยไม่มีใครจะรู้ได้ อยู่ไปกินไปวันหนึ่งพอถึงวันตายพอแล้ว ก็เมื่อว่าสุดวิสัยของโลกแล้ว เราเป็นเทวดามาจากไหนถึงมารู้ได้เห็นได้ รู้ได้เพราะเหตุใด มันก็มีสายทางมา ตั้งแต่คืบคลานมาเรื่อย ๆ จนแข็งขึ้นมา แข็งแกร่งขึ้นมา จนพุ่งขึ้นมาถึงนี้ได้ อ้อ เมื่อมีสายทางคือ สาวกชาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ให้ก้าวเดินตามนี้เถอะ ไม่ว่าใกล้ว่าไกลจะมาได้ด้วยกัน นั่น ความหมายว่าอย่างนั้น

ที่นี้มันก็ยอมรับทั้ง ๆ ที่มันอ่อนใจพอแล้ว ท้อใจพอแล้ว ประหนึ่งว่าจะไม่เล่นกับใครเลย อยู่ไปกินไปพอถึงวันตายไปเท่านั้นพอ อยู่ก็อยู่ในป่าในเขาไม่ยุ่งกับใครเลยขนาดนั้น แต่เวลาธรรมนี้กระตุกมันยังพลิกตัวมาได้ รู้ได้เพราะเหตุไร ก็เรารู้มาเพราะเหตุนี้ เพราะก้าวเดินตามธรรมมานี้เรื่อยมา พอว่ารู้ได้เพราะเหตุใด ก็เพราะเหตุนี้เอง คือทำมานี้

ยอมรับทันทีนะทั้ง ๆ ที่ปฏิเสธ อ้อ รู้ได้ นั้น อ้อ รู้ได้ ไม่มากก็ได้ ๆ ไม่มีคำว่าปฏิเสธ อ้อ รู้ ได้มีสายทาง ก็มันทนโต่อยู่หัวใจ มากับปฏิบัติเครื่องดำเนินมานี้ก้าวมานี้ ธรรม พระพุทธเจ้าประกาศบ้าง ๆ มาเป็นสายทางมาจนถึงที่

เหมือนอย่างมาจากอุดรมาเข้าวัดป่าบ้านตาด สายทางจนมาเข้าถึงวัดป่าบ้านตาด แล้ว จะว่าสุตวิสัยใครจะมาตามไม่ได้ เรามาถึงวัดป่าบ้านตาดได้เพียงคนเดียวอย่างนี้ได้ เหนือใช้ไหม เขาเขาก็มีทางก็มีเขาก็มาได้ละซิ อันนี้ธรรมก็มีความเพียรเราก็มี เหมือนที่เรา มีเขาใช้ไหม เรารู้ได้เห็นได้ละซิ จึงว่า อ้อ รู้ได้ นั้น ยอมรับนะ ไม่มากก็น้อยรู้ได้ ๆ ยันเลย รู้ได้ ยอมรับ นั้นเห็นไหม ก็มีสายทางมานี้ ก็เหมือนอย่างมาวัดป่าบ้านตาด ไปพูดทำทาย กับเขา สู่อ่ามา กูมาคนเดียวสูมาไม่ได้หรอก สุตวิสัยสูแล้ว เขาเอาทางมาตีหน้าผากเรานี้ มึงมาเพราะทางเส้นไหนถ้ามึงไม่มาเส้นนี้ กูกำลังมาทางเส้นนี้มึงอยากตายหรือก็ได้ใช้ไหม ไอ้ ๆ ใช้แล้ว ๆ ยอม เข้าใจไหมละ ให้พากันเข้าใจนะ

นี่ละสายทางแห่งความดีงามของเราที่สร้างมา เอ้า สร้างไปเถอะ นี่แหละคือทางเดิน ยิ่งงี้ก็พัน ไม่เป็นอย่างอื่นเลย ยอมรับนะ จึงว่า อ้อ ขึ้นทันทีเลย อ้อ รู้ได้ ทันทีเลย ไม่มาก ก็น้อยจะรู้ได้ ๆ ยันเข้าเลย รู้ได้ มากน้อยรู้ได้ว่างั้นเลย นั้น จึงยอมรับ พระพุทธเจ้าทรงท้อ พระทัยก็แบบเดียวกัน ถึงขนาดท้าวมหาพรหมมาอาราธนา พุทฺหมมา จ โลกาธิปติ สหฺมปติ , กตถุณฺชลี อนุธิวรี อยาจถ, สนฺตธีธ สดฺตปาปฺปรชฺกุขชาติกา, เทเสตุ ธมฺมํ อนุกมฺปิมี ปชฺ.นี้ที่เวลาเทศนาว่าการก็ อาราธนาเทศน์ก็ พุทฺหมมา จ โลกา คือเอานามท้าวมหาพรหม ที่อาราธนาพระพุทธเจ้าให้โปรดสอนสัตว์นั้นแหละมาพูด พุทฺหมมา จ โลกา แต่ พุทฺหมมา จ โลกา ของท้าวมหาพรหมไม่เหมือน พุทฺหมมา จ โลกา ของพวกเราทุกวันนี้เท่านั้นละ ทางนี้ พุทฺหมมา จ โลกา ยังไม่ถึงไหนจะหลับแล้วผู้อาราธนา ผู้เทศน์ก็มองหาแต่กล้วย หอมกล้วยไข่ มันก็เลยไปคนละแบบเข้าใจไหม เลยไม่ได้เรื่อง มันผิดกันที่ตรงนี้เท่านั้นแหละเข้าใจหรือ เอาละพอวันนี้

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th